

На 12 ч. продължихме за село Рила на запад към планинитѣ. Минахме край новата кочериновска черква, съградена на 1879 год. съ надписъ „въ днитѣ на князь Александъръ I-ви“, голѣма сграда . . . Ливадитѣ сж мокри. Ланската царевична и тютюнева вегетация още не е поникнала. Въ Рила днесъ е панаиръ. Миларовъ на своя Бѣлчо препускаше напредъ и бълнуваше за пѣстърва и други добри нѣща. Въ това време съзрѣхъ единъ радомирски шопъ бозаджия, който караше добичето си съ два сжда боза и азъ за пръвъ пжтъ вкусихъ това житно разхладително питие отъ тенекиенъ сждъ, както бѣхъ на седлото и стремената, предъ очитѣ на Рила и Пиринъ! Азъ се загледахъ особно на дѣсно, гдето е селото Стобъ. За развалинитѣ ми бѣ казано, че тѣ се намирили надъ селото въ планинитѣ, обаче, азъ нищо не забелѣзахъ; за това пжкъ съзрѣхъ срещу селото на дѣсния брѣгъ на Рила три стари високи тумули, които свидетелствуватъ за дълбоката старостъ на тукашното селище. Наследникъ на величието на Стобъ е село Рила, което има 400 кжщи.

Дохаждамъ предъ хана. Вжтре Миларовъ стои предъ тигана, въ който се пържеше пѣстърва (очудването на тукашитѣ за този breakfast [закуска]), на масата Иванчовъ и компания, Mänlein und Weiblein [мжже и жени], дошли съ кола и коне. Като се напихме съ хубаво вино и следъ по-продължителни приказки, ние тримата, Миларовъ, Иванчовъ и азъ, потеглихме следъ другитѣ. Стигнахме въ манастира за три часа. Много карахме тръсъ. Рилчани въ арнаутско облѣкло. Миларовъ кжпа коня. Шумътъ на Рила—вълтавската „Certová stěna“ въ огромни размѣри. Входътъ въ планинитѣ, каменни пилони, Brèche du Roland*). Жълта, струва ми се, hierbeia отъ странитѣ. Просеци и куци момчета по пжтя. „Херцеговински“ просеци въ европейски дрехи, отъ Новий въ Банялушко, три момчета здрави слизаха надолу отъ манастира. „Инспекторската“ кобила на Вжжарова, възседналъ я Иванчовъ. Миларовъ е на чело на кервана. При Пѣстра спрѣхме. Догонихме колитѣ съ женитѣ. По-нататѣкъ ние, конницитѣ, излѣзохме напредъ. Гърмене съ пушки. Азъ и Иванчовъ водихме педагогически и научни разговори à cheval. Спрѣхме при устието на Илиина рѣка, запустѣлиятъ караулъ, гдето лани стоеше самоковската стража. Спомени отъ лани, ала тази година гората е гола и по върховетѣ страшни снѣгове — тукъ е зима. Къмъ 6 часа забелязахме манастира. Силно подкарахме напредъ, азъ бѣхъ завещалъ своята кожа на св. Иванъ Рилски.

Слѣзохме и вкарахме конетѣ вжтре. Миларовъ отъ единъ екстазъ изпаднаше въ другъ — такова великолепно нѣщо не си представялъ. Веднага единъ младъ калугеръ ми се обади,

*) Проходъ въ горнитѣ Пиринеи. С. Я.